

Sygnatura akt XII C 1060/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 17 września 2020 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: sędzia Maria Prusinowska

Protokolant: protokolant sądowy Justyna Wojciechowska

po rozpoznaniu w dniu 17 września 2020 r. w Poznaniu

na rozprawie sprawy z powództwa (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W.

przeciwko R. Ł., M. Ł.

- o zapłatę

1. Oddala powództwo.

2. Kosztami postępowania obciąża w całości powoda i w związku z tym zasądza od powoda na rzecz pozwanych solidarnie kwotę 5417 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Maria Prusinowska

Sygnatura akt: **XII C 1060/19**

UZASADNIENIE

W dniu 28 sierpnia 2019 r. powód (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wniósł pozew o zasądzenie od pozwanych R. Ł. i M. Ł. kwoty 83.316,97 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 15 kwietnia 2019 r. do dnia zapłaty, a także zwrotu kosztów sądowych i kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 27 stycznia 2017 r. pomiędzy stronami została zawarta umowa o kredyt konsolidacyjny nr (...). Na skutek braku terminowego regulowania zobowiązania zadłużenie powstałe na tle realizacji tejże umowy zostało postawione w stan pełnej wymagalności z dniem 25 marca 2019 r. Pismem z dnia 27 marca 2019 r. pozwani zostali wezwani do zapłaty wymagalnego zadłużenia pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Jako podstawę wyliczenia należności dochodzonej pozwem powód wskazał wyciąg z ksiąg bankowych banku z dnia 12 kwietnia 2019 r. numer (...) wskazując, że na kwotę wymagalnego zadłużenia składają się: niespłacony kapitał w kwocie 79.208,74 zł, odsetki umowne w kwocie 3.354,20 zł oraz odsetki umowne za opóźnienie w kwocie 754,03 zł.

W odpowiedziach na pozew z dnia 25 września 2019 r. pozwani R. Ł. i M. Ł. wnieśli o oddalenie powództwa w całości zarzucając twierdzeniom zawartym w pozwie przedwczesność wytoczenia powództwa wskutek braku wymagalności roszczenia oraz niewykazanie wysokości kwoty dochodzonego roszczenia (k. 83-88).

W piśmie procesowym z dnia 07 października 2019 r. powód podtrzymał powództwo w całości, przedstawiając szereg dokumentów na okoliczność: wiedzy pozwanych o oprocentowaniu kredytu; nie dokonania przez pozwanych wpłaty w wysokości wskazanej w wypowiedzeniu umowy; kwoty dochodzonego roszczenia, w tym naliczonego kapitału, odsetek umownych, odsetek karnych i opłat; zaznajomienia się pozwanych z warunkami podpisanej umowy kredytu; świadomości i akceptacji pozwanych o zmiennej stopie procentowej; wezwania do uregulowania wymagalnego

zadłużenia wynikającego z umowy wraz z informacją o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zobowiązania; skierowania do pozwanych ostatecznego wezwania do zapłaty i uregulowania zaległości z tytułu umowy o kredyt konsolidacyjny oraz na okoliczność wymagalności dochodzonego roszczenia (k. 89-119).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W dniu 27 stycznia 2017 r. strony zawarły umowę o kredyt konsolidacyjny nr (...). Na podstawie tejże umowy (...) Bank S.A. z siedzibą w W. udzielił pozwany pożyczkę w kwocie 89.037,49 zł na potrzeby konsumpcyjne kredytobiorcy w wysokości 76.492,69 zł oraz spłatę zobowiązań kredytowych kredytobiorcy z tytułu wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozwani zobowiązali się spłacać kwotę udzielonego kredytu wraz z należnymi odsetkami umownymi w 108 równych ratach kapitałowo-odsetkowych płatnych nie później niż do 22 dnia każdego miesiąca na zasadach i warunkach określonych w umowie.

Zgodnie z § 8 ust. 1 umowy wypowiedzenie umowy kredytowej mogło nastąpić w przypadku niedotrzymania przez Kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w razie utraty przez Kredytobiorcę zdolności kredytowej. Okres wypowiedzenia wynosi 30 dni.

W myśl uregulowań zawartych w § 8 ust. 2 umowy Bank zawiadamia Kredytobiorcę o wypowiedzeniu umowy kredytu w formie pisemnej, listem poleconym. Wypowiedzenie umowy poprzedzone jest wezwaniem do zapłaty, co reguluje w art. 75c ustawy Prawo bankowe, tj. wezwaniem kredytobiorcy do dokonania spłaty zaległości w terminie 14 dni roboczych od daty otrzymania wezwania w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w razie utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej. Jeżeli należności nie zostaną uregulowane w całości w wyznaczonym terminie oraz w sytuacji, w której złożony przez kredytobiorcę wniosek o restrukturyzację zadłużenia zostanie odrzucony, bank ma prawo wypowiedzieć umowę o kredyt.

Dowód: Umowa o kredyt konsolidacyjny nr (...) z dnia 27 stycznia 2017 r. (k. 36-38).

Kredyt konsolidacyjny nr (...) został uruchomiony w dniu 27 stycznia 2017 r. Natomiast ostatnia dokonana przez pozwanych wpłata należności z tytułu umowy kredytu miała miejsce w dniu 11 lutego 2019 r.

Dowód: Historia rachunku dedykowanego dla spłaty zobowiązania z tytułu umowy kredytu (k. 95-111).

W dniu 27 lutego 2018 r. powód wystosował względem pozwanych wezwania do zapłaty zaległości wynikających z umowy o kredyt konsolidacyjny nr (...) w wysokości 1.940,01 zł z datą powstania zaległości 22 stycznia 2018 r. z prośbą o jej niezwłoczne uregulowanie. Jednocześnie powód poinformował pozwanych, że istnieje możliwość złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia.

Dowód: Wezwania do zapłaty (k. 116-117).

Pismami z dnia 31 grudnia 2018 r. powód wezwał pozwanych do ostatecznego uregulowania wymagalnego zadłużenia wynikającego z umowy o kredyt konsolidacyjny nr (...) w wysokości 3.506,81 zł z datą powstania zaległości 30 września 2018 r. w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisma. Pozwani zostali również poinformowani, że nieuregulowanie zadłużenia w terminie skutkować może wypowiedzeniem umowy wraz z żądaniem natychmiastowej spłaty całości zobowiązania oraz wszczęciem postępowania egzekucyjnego.

Dowód: Ostateczne wezwania do zapłaty (k. 118-119).

W dniu 29 stycznia 2019 r. (...) Bank S.A. z siedzibą w W. nadesłał pozwany pisma pt. „Warunkowe wypowiedzenie Umowy Kredytowej nr (...)” wzywając pozwanych do dokonania spłaty zaległości w wysokości 4.752,25 zł z datą powstania zaległości 30 września 2018 r. w terminie 14 dni od otrzymania pisma, jednocześnie informując o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia. W dalszej części pisma powód oświadczył, że w przypadku nieskorzystania z przysługujących pozwany uprawnień przewidzianych w art. 75c ustawy Prawo bankowe umowa o kredyt konsolidacyjny nr (...) zostanie wypowiedziana za zachowaniem 30-dniowego okresu

wypowiedzenia, rozpoczynającego się od dnia w którym upłynął termin 14 dniu roboczych, licząc od daty doręczenia niniejszego pisma. Równoległe powód wskazał, że jeżeli w okresie wypowiedzenia zostanie dokonana całkowita spłata zadłużenia przeterminowanego, wypowiedzenie stanie się nieskuteczne i umowa będzie kontynuowana na dotychczasowych warunkach. Natomiast w przypadku nieregulowania zadłużenia przeterminowanego bądź uregulowania go w niepełnej wysokości, umowa zostanie rozwiązana wraz z upływem okresu wypowiedzenia, a całość zobowiązań wynikających z umowy zostanie postawiona w stan wymagalności. Wówczas obowiązkiem pozwanych będzie natychmiastowa spłata całości zobowiązania. W sytuacji braku spłaty zadłużenia bank ma prawo wszcząć postępowanie sądowo-egzekucyjne celem odzyskania należności, którego ostatnim etapem będzie sprzedaż wierzytelności. Kompletna procedura działań windykacyjnych została opisana na odwrocie tegoż pisma. Pismo zostało odebrane przez pozwanych w dniu 1 lutego 2019 r.

Dowód: Warunkowe wypowiedzenie Umowy kredytu nr (...) (k. 112-113), zwrotne potwierdzenie odbioru (k. 114-115).

Pismami z przedsądowym wezwaniem do zapłaty z dnia 27 marca 2019 r. powód wezwał pozwanych do zapłaty wymagalnego zadłużenia z tytułu umowy o kredyt konsolidacyjny nr (...), które na dzień 26 marca 2019 r. wynosiło 82.824,17 zł w terminie 7 dni od otrzymania pisma. Pozwani odebrali pismo dnia 1 kwietnia 2019 r.

Dowód: Przesądowe wezwania do zapłaty (k. 39-40), zwrotne potwierdzenie odbioru (k. 41).

(...) Bank S.A. z siedzibą w W. w dniu 12 kwietnia 2019 r. wystawił wyciąg z ksiąg bankowych banku numer (...) z tytułu umowy nr (...) na kwotę wymagalnego zadłużenia w wysokości 83.316,97 zł składającą się z: niespłaconego kapitału w kwocie 79.208,74 zł; odsetek umownych w kwocie 3.354,20 zł oraz odsetek za opóźnienie w kwocie 754,03 zł. Wyciąg został podpisany przez pełnomocnika powoda.

Dowód: W. z ksiąg bankowych banku numer (...) (k. 12), pełnomocnictwo (k. 29).

Wyżej opisany stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych w aktach sprawy dokumentów, których wiarygodności nie kwestionowała żadna ze stron.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Bezspornym jest fakt, iż strony w sposób skuteczny zawarły umowę o kredyt konsolidacyjny nr (...) oraz że pozwani nie spłacali regularnie rat kredytu przewidzianych prognozowanym harmonogramem spłat, co w konsekwencji dało podstawę do wypowiedzenia umowy. W tym przypadku jednak powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U. z 2019 r. tj. ze zm.) przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. W oparciu o przepis art. 78a ustawy Prawo bankowe przepisy ustawy stosuje się do umów kredytu i pożyczki pieniężnej, zawieranych przez bank zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, w zakresie nieuregulowanym w tej ustawie. Biorąc pod uwagę fakt, iż pozwani zawarli umowę o kredyt konsolidacyjny nr (...) jako konsumenci, zastosowanie w tym przypadku winna mieć właśnie ustawa o kredycie konsumenckim. Ustawa ta jednak nie zawiera regulacji dotyczących wypowiedzenia umowy kredytu przez kredytodawcę poza wypowiedzeniem kredytu odnawialnego. Wedle przepisu art. 69 ust. 2 pkt 10 ustawy Prawo bankowe umowa kredytu powinna być co do zasady zawarta na piśmie i określać warunki dokonywania zmian i rozwiązywania umowy. Zaś wypowiedzenie umowy kredytu winno zostać dokonane zgodnie z uregulowaniami przewidzianymi w przepisie art. 75c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, tj:

1. Jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych.

2. W wezwaniu, o którym mowa w ust. 1, bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia.
3. Bank powinien, na wniosek kredytobiorcy, umożliwić restrukturyzację zadłużenia poprzez zmianę określonych w umowie warunków lub terminów spłaty kredytu, jeżeli jest uzasadniona dokonaną przez bank oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy.
4. Restrukturyzacja, o której mowa w ust. 1, dokonywana jest na warunkach uzgodnionych przez bank i kredytobiorcę.
5. Bank, w przypadku odrzucenia wniosku kredytobiorcy o restrukturyzację zadłużenia, przekazuje kredytobiorcy, bez zbędnej zwłoki, szczegółowe wyjaśnienia, w formie pisemnej, dotyczące przyczyny odrzucenia wniosku o restrukturyzację.

Przepis art. 75c ustawy Prawo bankowe ma charakter semidyspozytywny, co oznacza, że może być zmieniony w umowie kredytu albo osobnym porozumieniu jedynie na korzyść kredytobiorcy. Z powyższej regulacji wynika, iż w sytuacji opóźnienia w spłacie kredytu przez kredytobiorcę, bank nie może swobodnie wypowiedzieć umowy, bez uprzedniego zastosowania procedury przewidzianej w art. 75c Prawa bankowego – wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 28 sierpnia 2019 r. sygn. akt: (...).

Zgodnie z § 7 ust. 6 umowy o kredyt konsolidacyjny nr (...) zawartej przez strony, jeżeli kredytobiorca spóźnia się ze spełnieniem zobowiązania wynikającego z umowy, Bank może wypowiedzieć umowę kredytu.

Mając na uwadze powyższe oraz § 8 ust. 1 umowy kredytu, aby uprawnienie banku do wypowiedzenia umowy o kredyt konsolidacyjny było możliwe muszą zaistnieć następujące czynniki: niedotrzymanie przez Kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu lub utrata przez Kredytobiorcę zdolności kredytowej.

Sąd ustalił, że w niniejszej sprawie przed wytoczeniem powództwa powód skierował do pozwanych cztery pisma mające charakter wezwania do zapłaty. W dniu 27 lutego 2018 r. powód wezwał pozwanych do zapłaty zaległości z prośbą o ich niezwłoczne uregulowanie jednocześnie informując, że istnieje możliwość złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia. W dniu 31 grudnia 2018 r. pozwani otrzymali ostateczne wezwanie do zapłaty wymagalnego zadłużenia w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisma. Pozwani zostali również poinformowani, że nieuregulowanie zadłużenia w terminie skutkować może wypowiedzeniem umowy wraz z żądaniem natychmiastowej spłaty całości zobowiązania oraz wszczęciem postępowania egzekucyjnego. Następnie w dniu 29 stycznia 2019 r. powód skierował do pozwanych pismo zatytułowane „Warunkowe wypowiedzenie Umowy kredytowej nr (...)” wzywając pozwanych do dokonania spłaty zaległości w terminie 14 dni od otrzymania pisma, informując również o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Podkreślenia wymaga jednak fakt, iż to wezwanie nastąpiło jednocześnie ze złożeniem oświadczenia o warunkowym wypowiedzeniu umowy o kredyt. Kierując się natomiast wykładnią przepisu art. 75c ustawy Prawo bankowe powód w pierwszej kolejności winien doręczyć kredytobiorcy wezwanie do zapłaty, a następnie odczekać aż upłynie termin na spłatę zadłużenia wyznaczony w wezwaniu, pod warunkiem że nie będzie on krótszy niż 14 dni roboczych. Dopiero wówczas bank może wypowiedzieć umowę o kredyt względem pozwanych. W końcu pismami z przedsądowym wezwaniem do zapłaty z dnia 27 marca 2019 r. powód wezwał pozwanych do zapłaty wymagalnego zadłużenia w terminie 7 dni od otrzymania pisma.

Jak słusznie podnosi się w piśmiennictwie „W przypadku gdy powyższe przesłanki nie zostały spełnione, czynność prawna banku polegająca na wypowiedzeniu umowy jest nieważna (art. 58 § 1 k.c.)”. (T. Czech „Obowiązki banku w razie opóźnienia kredytobiorcy ze spłatą kredytu” M.Pr.Bank. (...) -78).

Wyrokiem z dnia 08 września 2016 r. w sprawie o sygnaturze akt: II CSK 750/15 Sąd Najwyższy wskazał, że przyjmowana możliwość złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy o kredyt pod warunkiem niezapłacenia zadłużenia wymaga rozważenia, czy powinna mieć zastosowanie w kontekście postanowień konkretnej umowy. Zastosowaniu takiego sposobu rozwiązywania umowy stron sprzeciwia się jej trwały charakter, podjęcie decyzji w tym

względnie bez wypełnienia wymaganych czynności upominawczych, spowodowanie niejasnej sytuacji w odniesieniu do czasu i zakresu skuteczności takiego oświadczenia, jak też dotkliwe pozbawienie ochrony interesów kredytobiorcy.

Mając na uwadze cały powyżej przedstawiony stan faktyczny Sąd stwierdził, że wypowiedzenie umowy o kredyt konsolidacyjny z dnia 27 stycznia 2017 r. nr (...) zostało dokonane w sposób nieważny. Albowiem zgodnie z art. 75c ustawy Prawo bankowe wypowiedzenie umowy uzależnione zostało od wezwania pozwanych do uregulowania przeterminowanych zobowiązań w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania pisma, stanowiąc element konieczny do dalszych działań związanych z wypowiedzeniem umowy. Dopiero po bezskutecznym upływie w/w terminu, bank miał prawo złożyć pozwanym oświadczenie o wypowiedzeniu umowy. (...) Bank S.A. z siedzibą w W. nie dochował jednak tychże formalności na co wskazuje bezskuteczność pisma zatytułowanego: „Warunkowe wypowiedzenie Umowy kredytowej nr (...)” z dnia 21 stycznia 2019 r.

W ocenie Sądu pismo z dnia 29 stycznia 2019 r. zawierające w swej treści wezwanie do zapłaty w terminie 14 dni roboczych, informację o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia oraz warunkowe wypowiedzenie umowy o kredyt konsolidacyjny nr (...) nie stanowiło skutecznego wypowiedzenia umowy.

W orzecnictwie ugruntował się już pogląd, że „Za prawidłowe wypowiedzenie umowy nie może być uznane pismo, w którym Bank stwierdza, że w przypadku braku spłaty zadłużenia w określonym terminie pismo niniejsze należy traktować jako wypowiedzenie umowy przez Bank”. Takie oświadczenie Banku nie daje jasności, bowiem nie sposób wywnioskować chociażby tego, w jakiej dacie umowa ulega rozwiązaniu, tj. w jaki sposób liczyć należy okres wypowiedzenia. Wypowiedzenie umowy jako jednostronne oświadczenie woli o charakterze prawokształtującym nie może zostać uczynione z zastrzeżeniem warunku (art. 89 k.c.). Dopuszczenie takiej możliwości pozostawałoby w sprzeczności z istotą tego rodzaju czynności, której celem jest definitywne uregulowanie łączącego strony stosunku prawnego.” - tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 14 maja 2015 r., I ACa 16/15, opubl. M.Pr.Bacnk 2015 /11/10-28, podobnie wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 26 lipca 2017 r. sygn. akt: I ACa 143/17; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 19 lipca 2018 r. sygn. akt: I ACa 285/18, opubl. www.orzeczenia.ms.gov.pl, Legalis Numer 1834610; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 13 kwietnia 2018 r. sygn. akt: I ACa 1040/17, opubl. www.orzeczenia.ms.gov.pl, Legalis Numer 1794120, a także T. Czech w głosie do wyroku SN z 08 września 2016 r. sygn. akt: II CSK 750/15 opubl. W M.Pr.Bank (...) -43).

Wypowiedzenie umowy o kredyt konsolidacyjny dokonane pismem z dnia 29 stycznia 2019 r. bez wątplenia zostało dokonane pod warunkiem.

Dokonane w niniejszej sprawie ustalenia doprowadzają do wniosku, że umowa o kredyt konsolidacyjny nr (...) nie została skutecznie wypowiedziana. Okoliczność niewywiązywania się przez pozwanych z zobowiązań kredytowych nie daje jednak podstaw do uwzględnienia żądania pozwu opartego na twierdzeniu, że w wyniku wypowiedzenia umowy całość zobowiązania została postawiona w stan natychmiastowej wymagalności i zasadne jest dochodzone pozwem roszczenie.

Mając na uwadze powyższe, Sąd oddalił powództwo w całości.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 kpc w zw. z § 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

SSO Maria Prusinowska

ZARZĄDZENIE

1. proszę odnotować,
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć zgodnie z wnioskiem,
3. za 14 dni lub z apelacją

Poznań, dnia 5 października 2020 r.